www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXII. — Число 175. — Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 29. липня, 1924.

VOL. XXXII. — No. 175. — Jersey City, N. J., Tuesday, July 29, 1924. — THREE CENTS

Америка висилає протест до Персії за вбиттє свого конзуля

ВАШІНҐТОН, 26. липня. — Американський уряд вислав до уряду Персії ноту з протестом проти вбиття свого конзуля Імбрі товпою столиці Тегерану.

Американський уряд остерігає в своїм протесті персидський уряд, що він зірве дипльоматичні зносини з Персією, якщо вона не дасть відшкодовання за вбитого, не покарає товпи та не зложить урядової почести для погибшого.

На висилку острої ноти вплинула відай вістка про новий напад тегеранської товпи, сим разом на вдову по вбитім конзулі.

ЗЕЛІЗНИЧА РАДА ХОЧЕ СУДОМ ПРИМУСИТИ ЮНІ ДО ПОСЛУХУ.

ШИКАҐО, Илинойс, 26. липня. — Зелізнича Робітнича Рада Злучених Держав постановила внести до федерального суду позов проти тих робітничих юній, що не захотіли ставитися перед нею на переслухання. Рада закидає юніям непослух.

ВИСИЛАЮТЬ МІЛІЦІЮ В СТРАЙКОВИЙ ОКРУГ.

ФРЕНКФОРТ, Кентакі, 26. липня. — Ґубернатор стейту вислав 5 офіцирів стейтової ґвардії на оглядини в повіті Вебстер, якому мають грозити поважні майнерські заворушення.

Юнії кажуть, що округ спокійний та що всякі чутки про заворушення се чиста брехня, придумана властителями копалень, що бояться юнійних організацій майнерів.

СОЦІЯЛІСТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ НЮЙОРСЬКОГО СТЕЙТУ

НЮ ЙОРК, 26. липня. — В суботу почалася тут конференція нюйорських соціялістів в справі наближаючихся президіяльних виборів.

Конференція видала остру заяву проти Ку-Клакс-Клена та постановила попирати кандидатуру сенатора Ла Фолета.

Кандидатом партії на уряд ґубернатора стейту Ню Йорку йменовано Нормана Томаса, проповідника презбітерської церкви.

ЗБІЖА ДІЙШЛО ВЕРШКА ЦІН.

ШИКАҐО, Илинойс, 26. липня. — На збіжевій біржі в Вінніпеґу ціна пшениці перейшла нині півтора доляра за бущель. За Вінніпеґом пішла біржа в Шикаґо. Сподіються, що ціна піде ще більше в гору, бо вістки зі збіжевих ланах що далі, то гірші.

ЗАТОНУВ ПРОГУЛЬКОВИЙ КОРАБЕЛЬ З 200 ПОДОРОЖНИМИ.

НОРФОВК, Верджінія, 26. липня. — Недалеко від сього порту затонув нині в ночи прогульковий корабель „Ґратитюд".

Паровий корабель „Пенсилвенія" та хмара менчих лодок що напливала з порту забрала на себе 200 пасажирів. Думають, що се були всі пасажири корабля, однак се ще непевно.

Причина затоплення невідома.

ТОВПА ПРОТИ ПРОПОВІДНИКІВ.

ВЕЛСБЕРҐ, Вест Верджінія, 26. липня. — Запрошені на пікнік одного американського запомогового товариства Андрус та Виґинс, проповідники двох місцевих протестантських церков, стали домагатися на ньому замкнення всіх забав, котрі скидалися на льотерію. Обурені учасники забави напали на проповідників, та казали поліції відставити їх домів. Поліція не арештувала нікого.

З ШИКАҐОВСЬКОГО ПРОЦЕСУ.

ШИКАҐО, Илинойс, 26. липня. — Оборонці Ліопольда та Ловба, обжалованих за вбитє 13-літного Френкса, подали ґазетам вістки про заяву знатоків умовиг недуг, які виступлять свідками на розправі. Після сеї заяти, оба обжаловані малиби бути надзвичайно розвиненими умово, але не розвиненими щодо чувств, а через те є їх відвічальність за вчинки не така, як у нормальної людини.

МІЛІОНОВИЙ ПРОЦЕС ЗА НАФТОВІ ТЕРЕНИ.

ЕНИД, Оклагома, 26. липня. — Окружний стейтовий суд видав нині вирок у судовім процесі, який вже від довгих літ вели сироти по Джеймсі Крусі проти мілїонової нафтової компанії Синклера за безправне забрання нафтових теренів.

Суд признав сиротам не лишень нафтові терени, але й понад мілїон долярів відшкодовання. Від суми відшкодовання відтягнено лишень видатки на машини й шиби, вставлені на терені, яких суд не дозволив забрати назад.

ШПИГУН В ВІЙСКОВІЙ ШКОЛІ.

ГАЙЛЕНД ФОЛС ДІПО, Ню Йорк, 26. липня. — Поліція арештувала нині Самуеля Відера, російського 24-літного Жида, послугача у військовій академії в Вест Пойнті, котрому вона закидає шпінажу в користь Росії та приїзд до Америки без пашпорта.

БУДУТЬ ГОЛОСУВАТИ НАД ПРОГИБІЦЕЮ.

ТОРОНТО, Канада, 26. липня. — Справа прогибіції в чотирох надморських провінціях Канади буде вирішена загальним голосованнєм дня 23. жовтня сього року. Виборці дістануть до порішення чотири можливости: задержанням закона про тверезість (себто острої прогибіції); заведенне продажі алькоголічних трунків у державних крамницях (державний монополь на горівку); продаж легкого вина й пива у дайсенсованих салунах; та продаж алькоголю за дайсенсом.

З ПЕРЕДВИБОРЧОЇ АҐІТАЦІЇ.

Вашінґтон, 27. липня. — Президент Кулидж заповідає виголошення бесіди про принятття кандидатури вже на слідуючий тиждень.

Комітет демократичного кандидата Дейвиса заповідає, що Дейвис виголосить першу промову своєї компанії виборчої дня 1. серпня.

Так звана рада тверезости при заряді методиської церкви яка не стоїть за тверезістю, але за прогібіцією, видала заяву, що з усіх сьогорічних кандидатів одиноким противником прогібіції є Ла Фолета.

СЕРЦЕ ДЗВОНА ЧИ БЕРДО.

Філадельфія, Па. 27. липня. — Музей Пенсильвенійського університету мав у себе виконаний в 1986 р. в Азії цікавий бронзовий предмет, що виглядав, як куля, осаджена на держаку. Вчені археольоги (знатоки старовини) догадувалися, що це серце старинного вавилонського дзвона. Так його й назвали. Тимчасом недавно один з учених музею, чищучи серце дзвона, взяв його в руку, гейби се була булава. В тій хвилі він міг прочитати одно слово напиви всего дзвонового серця. Відчитуючи далі напись він переконався, що се берло вавилонського царя Дунґі з королівської родини Ур, котрий панував у Вавилоні в 2270 році перед Христовим Різдвом.

ПРОВІДНИЧКА ЖІНОК ДЕМОКРАТОК НЕ ХОЧЕ ДЕЙВИСА.

Ню Йорк, 27. липня. — Маргарета Вей, кревнячка Вудрова Вилсона, та одна з найвизначнійших провідничок демократичних жінок в сьому стейті, зайвилася проти кандидатури Дейвиса та обіцяла працювати для Ла Фолета.

НОВА МОДА НОВА ЦІНА.

Шикаґо, Илинойс, 25. липня. — Шикаґовські голярі домагають ся підвисшення робітничої заплати з 26 на 38 долярів в тиждень. За причину подають моду на стриження волося. Коли стриження волося може коштувати тепер від півтора доляра, то, кажуть вони і голярі повинні діставати більше.

На випадок відкинення домагання голярі грозять страйком.

ХОЧУТЬ ВЛАСНОЇ ЖИТЕПИСИ МЕКДОНАЛДА.

Лондон, 25. липня. — Англійський премієр Мекдоналд заявив тут на одній вечері для членів робітничого кабінету, що одна книгарська спілка в Америці предложила йому величезну суму гроша за написання власної житеписи. Друга книгарня предложила йому ще більше за написання житеписи Томаса, а одна предложила 4 рази більше, як сі, як він напише житеписи всіх членів своєї кабінету.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Лондон,с 27. липня. — Англійський король зробив коло спиттеду перегляд англійської фльоти. В перегляді взяло участь 194 величезні воєнні кораблі.

ЯК ЖИТИ З ПОЛІТИКИ.

Чотирох російських еміґрантів виїхало з Кишенева на французьку Ріверу, до Ніцци, де живе великий князь Кирило Володимирович, один з претендентів до російського престола Вони представились йому, як делеґати російської суспільности у Бесарабії, що бажає привернення царського престола, і вимантивши від нього 10.000 франків на кошти пропаґанди — щезли.

НЕ ПРИНЯЛИ МЕКДОНАЛДА ДО КЛЮБУ.

Лондон, 25. липня. — Велику сензацію в ґазетах викликала вістка, що один голфовий клюб не приняв на свого члена англійського премієра Мекдоналда.

Правда, Мекдоналд, котрий знає фізичну розривку лишень у голфі просив о принятття його в члени ще давнійше, коли він не був ще премієром, на зборах клюбу поставлено внесення, щоби скасувати стару ухвалу та приняти його в члени. За внесенням заявилося 55 голосів проти 45. Се булоби вистарчало, щоби його приняти в перше, але тепер для скасовання старої ухвали треба було двох третин членів. І так Мекдоналда не принято.

Ґазети завважують, що Мекдоналд тим певно не журиться бо кождий другий клюб в Анґлії радий бувби приняти його в почетні члени.

АВТОР ЧИ ВИНАХОДЧИК?

Берлін, 25. липня. — Один Німець пише тут в німецькій ґазеті цікаві спомини про Марка Твейна, відомого американського гумористичного письменника.

Стрінув цей німець Марка Твейна в Німеччині, підчас його подорожі по Европі. Німець знав деякі твори Марка Твейна майже на память і слухав з розлявленим ротом кажде слово винаходи, і Німець каже Маркови Твейнови, „Я раз придумавкомбінацію (злуку) ляпти та печи до варення". А Марк Твейн каже на се, „А я раз видумав ковнірець до якого не треба шпінки, і камізельку, яка заступає шельки". Каже Німець, що Марк твейн був більше гордий зі сих своїх винаходів чим з написання своїх книжок.

АНҐЛ.-РОСИЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ.

Лондон, 25. липня. — Англійсько-російська конференція не робить ніякого поступу. Навіть найважнійші справи англійсько-російського порозуміння не полагоджені. З огляду на те що фінансова сторона порозуміння ще не була просто рушана, поголоски про якийсь доспіх конференції грубо пересаджені.

УРЯДОВІ ЗАХОДИ ЗА ЗНИЖЕННЯМ ЦІН НА СРЕДСТВА ДО ЖИТТЯ.

Париж 25. липня. — Міністерство внутрішних справ відбуло конференцію з представниками французьких міст в справі акції для обниження цін на средства до життя.

На конференції вироблено пляни, котрий на думку учасників конференції, потрафить знижати ціни. Пляни полягає на тому, що уряд встановлює спеціяльні комітети, які мають стерегти за цінами та вишукувати причини їх підношення. Сі комітети малиби опісля предкладати урядови проекти законів, потрібних для запобіження зросту цін.

Міністер внутрішних справ зявив, що він сейчас пускає в рух машинерію.

МЕЛІОРАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

У прилуцькім окрузі на Полтавщині приступлено до висушування болота „Перевід". Почато будову каналу на 5 і пів сяжня ширини, 0. 80 сажня глибини та 75 верстов довжини.

Мекдоналд напирає на французьку евакуацію Рурщини.

ЛОНДОН, 26. липня. — В англійських ґазетах появилися чутки, що англійський премієр Мекдоналд рішив добитися від Франції покинення Рурщини та що французький премієр Еріо вже й згодився на евакуацію, хочби се мало коштувати його уряд.

Конференція починається наново в понеділок. Мають на ній дебатувати як одну з перших точок питанне, як запросити Німеччину. Се подають яко познаку, що межи алянтами дійшло вже до якогось порозуміння.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗА ПОЛІТИКОЮ МАРКСА.

БЕРЛІН, 27. липня. — Німецький парлямент ухвалив величезною більшостю голосів дати вотум довіря німецькому кацлерови (премієрови) Марксови.

Внесенне на недовіря внесли були скрайні націоналісти. Побіда Маркса означає, що він поїде яко німецький делеґат на алянтську конференцію в Лондоні.

НЕЗГОДИНИ В НІМЕЦЬКІМ КАБІНЕТІ.

БЕРЛІН, 27. липня. — Німецькі ґазети подають вістки про непорозуміння в німецькім кабінеті міністрів. Міністер заграничних справ Штреземан не вдоволений з того, що німецький канцлер (премієр) Маркс не посилає на лондонську конференцію його, але збирається їхати самий.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ҐАЗЕТИ ДАЛІ ВОЮЮТЬ З МОСКВИ ПРОТИ АМЕРИКАНЦІВ У ЛОНДОНІ.

МОСКВА, 26. липня. — Большевицькі ґазети не перестають віддавати перше місце на своїх сторінках аґітації проти американського уряду та банкирів на лондонській конференції.

Третий інтернаціонал у Москві оголосив спеціяльну відозву про лондонську конференцію, в якій каже, що американські банкирі на ній приготовляють нову межинародну війну.

„ЦУКРОВИЙ ГОЛОД" НА УКРАЇНІ.

МОСКВА, 26. липня. — Наслідком того, що на Україні не дописали бураки, советська Росія стоїть перед новим голодом, перед недостачою цукру.

Хоча бураки не дописали так тяжко, як пишеться, всеж таки сім найбільших цукроварень в київськім та курськім окрузі будуть мусіти завісити роботу через недостачу сирого матеріялу.

Уряд постановив спровадити велику скількість цукрових бураків зі заграниці, а головно зі Злучених Держав. Уряд буде мати нагляд над цінами привозу та над доставою бураків.

Через недостачу цукрових бураків уряд мусів покинути свої пляни відбудови цукроварень, яку він був назначив на сей рік.

„ГОЛД-АП" В МОСКВІ.

МОСКВА, 27. липня. — Пятьох зоружених розбишак напало в цілий день на людній вулиці Москви на довіреного післанця державного банку та зрабувало від нього 42,000 долярів.

Розбишаки побили жовніра, що стеріг післанця, звалили ударом шофера державного авта, та втекли на ньому. Сторожа комісаріяту скарбу разом з поліцією та червоною міліцією кинулася на здогін за розбишаками, котрі втікли вулицями міста. По півгодинній погоні вулицями поліція й сторожі мусіли покинути погоню. Розбишаки втекли.

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШИСТИ БЕРУТЬСЯ НА БОЛЬШЕВИЦЬКІ СПОСОБИ.

РИМ, 27. липня. — Італійський уряд сконфіскував нині всі понеділкові числа всіх ґазет в Міляні, кромі фашистської ґазети „Пополо д'Італія", яку видає брат премієра Мусоліні.

Догадуються, що причиною конфіскати було повторенне за одною римською ґазетою вісток про вбитте посла Матеоті, які обвиняли нових визначних фашистів.

ВПЛИВ КЕПСЬКОГО БАВОВНЯНОГО ЖНИВА В АМЕРИЦІ.

ЛОНДОН, 27. липня. — Наслідком того, що в Злучених Державах не дописала бавовна, ціна на бавовну в англійських містах сильно підскочила в гору, а богато англійських бавовняних фабрик буде примушених замкнути роботу.

КОНЕЦЬ БЕЗРОБІТТЯ В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН, 27. липня. — Після числа, зібраних англійськими робітничими юніями, анґлійці часи англійського безробіття вже минули.

З юнійних робітників 92 процентн має роботу.

ВІДПОВІДЬ РОМУНІЇ НА АМЕРИКАНСЬКУ НАФТОВУ НОТУ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Ромунський уряд відповів на недавну ноту американського уряду, в котрій сей протестував проти забирання на державну власність приватних нафтових теренів.

Ромунський уряд заявляє, що на його думку американський уряд не має права втручатися в справи, які належуть виключно до Ромунії. Тому ромунський уряд не приймає заяви американського уряду до відома.

ПОЖАР НА КОРАБЛИ.

ХРИСТІЯНІЯ. Норвеґія, 26. липня. — На кораблі „Берґенфіорді" наступила страшна експльозія задної машини та цілий корабель станув сейчас в полумінях. На щасте вибух случився недалеко порту і богато кораблів могло поспішити на ратунок пасажирам.

Шкода на кораблі велика, але всі пасажири врятовані.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ"?

КОЛИ ЩЕ СЕЙ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ П СЕРЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить кождого дня з виїмкою неділь і свят.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.

„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости з теперішних подій з старого краю.

Передплата виносить в Злучених Державах:

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сіті і заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

Звертаємо увагу, що на кредит нікому не висилається часописи.

Гроші надсилать висилати краз з замовленням на почтовий або експресовий мані-ордер або в реґистрованім листі на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛИ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Просяться всі відділи У. Н. Союза удержатися ці всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Ціна передплати в америці

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинока число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Америці Сиї і заграницею.

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРОЧ З РОЗЄДНАННЯМ

У суботнішнім числі „Свободи" передруковувала статтю, „Проповідники Роєднання", яка була надіслана до старокраєвого „Українського Голосу". Статтю передруковано тому, бо вона порушує важну громадську справу. Сею справою є відношенне української православної та української католицької церкви.

Стаття „Українського Голосу" малаби бути відповіддю на нові вибухи релігійної ненависти Українців одної віри до Українців другої. В тій статті автор подає ось такий факт:

„В часі відпусту в Лежайську 8. червня с. р., на який прибуло богацько селян з дооколичних сел, а навіть православні з сусідньої Холмщини, один з О. Василіян виголосив проповідь, в якій проповідник загнався в своїй непоміркованости. Проповідник в своїй проповіді старався червоною ниткою провести страшну ріжницю між православними а католиками, називаючи перших поганами, катами і т. д.

„Проповідник закликав вірних католиків не мати нічого спільного з православними і казав: „Мені прикро, що мушу це голосити, але, во імя Бога, во імя католицької церкви, хоч би навіть був і рідний батько, наколи він православний, треба від нього відвертись!"... Проповідник іменем Божим картав нарід за те, що він народні ідеали ставить вище католицьких; звернув увагу, що українські часописи наповнені „їдю" проти Риму і апостольського престола; тому закликав вірних не читати жадних українських часописів".

Хто життя знає з книжок, а не з живих людий, тому може й хотілобся вірити в можливість такого факту в двайцятому столітю. А все ж таки він є можливий у людий, які завзялися занадто горячково ширити свою віру. Що се можливе, се видно хочби по українських газетах у Канаді, де від довшого часу ведеться остра релігійна боротьба, в якій яко аргументу вживається не релігійного аргументу, а патріотичного. Там одна віра побиває другу не доказами кращих моральних засад у себе, а доказуючи противникови, що зрадив Україну. Що на такі релігійні подвиги здібні не лишень якийсь неосвічений законник, який не бачить світа поза монастирським вікном, та подвижник своєї віри з Канади, який бачить розбійника та зрадника у всякому Українци, який не належить до його віри; видно хочби з того, що навіть у такім серіознім місячнику, яким була „Нова Україна", котру видавали люди, що мають претенсії до поступовости, появилася була свого часу стаття теж одного з визначних українських діячів, яка домагалася, щоби всіх людий на Україні переведено на одну, державну, православну віру.

Длятого добре сталося, що найшлися люди, які запротестували проти ширення ненависти межи Українцями. Які звернули увагу, що віру, яку людина вважає святою, треба шанувати. Що треба її шанувати в себе і в другого. Що треба шанувати другу віру, як хочеться, аби другий шанував його віру. Які піднесли клич релігійної терпимости.

Дуже добре сталося, що часопись піднесла свій голос проти релігійної ненависти серед Українців спеціяльно в сю хвилю, в хвилю національного нещастя. В таку хвилю спеціяльно заходить величезна небезпека вибуху релігійної ненависти серед людьми ріжної віри в сім самім народі. Коли народ відніс побіду над ворогом, коли народ заложив свою державу та став порядкувати своє житте на новім шляху, тоді люди занадто заняті справами порядкування життя, щоби могти заниматися релігійними сварками. Колиж, однак, народ програв війну за самостійність, коли він знова опинився під ворожим ярмом, коли він не може пустити своєї життєвої енергії в природні життєві русла, прибудову природного національного життя, тоді дуже легко може статися, що його звихнена енергія може схибнутися і його сила, здушена зовнішним ворожим гнетом, вибухне неприродними вчинками. В такі хвилі дуже легко є проповідуванне ненависти, о злочинні напади, о всякі прояви душевного та умового каліцтва. В такі хвилі всякий, який в душі має викиди совісти за своє лінивство, недбальство в рішаючі національні моменти, буде дуже скорий викидати зі своєї душі ненависть до себе самого, посуджуючи других за гріхи, за які він себе самого вини[illegible] чити в свойому поліна.

*** Ось чому всяка релігійна сварка в теперішну хвилю по[illegible] Вона грозить цілому народови необчисленими шкодами. Вона грозить тим, що кожда партія чи віра обмежить свою народну роботу до того, що буде закидати другій народну зраду. Місто здорового суперництва межи партиями та вірами піде конкуренція у визиванках, обсуджуваних, закидах, у чорненню свого противника. Місто скріпляти себе взаїмно в боротьбі проти спільного ворога дорогою організування своїх людий та ведення їх осібними дорогами до одної цілі. Кожда партія може легко обмежитись на безоглядне поборювання других партій.**

Тому треба запопадливо винищувати всякі боляки, які можуть розсадитися по цілому національному тілі та, коли його не вбити зовсім, то хоча затроїти його й ослабити на довгі десятиліття. В імя великої ідеї непокійтеся ще боротьби за національну державу треба спинити всяку боротьбу межи українськими релігійними загорілцями. Обєднання треба, а не роєднання.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ЗІЗД

Дня 5. липня ц. р. почалися о год. 10 ранку наради зїзду українського учительства у великій салі „Народного Дому" у Львові. На ділі це зїзд членів Товариства „Взаїмна поміч українського учительства".

Зїхалося на ці загальні збори багато членів організованого учительства родом з усіх земель, окупованих Польщею. Величезна саля битком набита. Зїхалося більше ніж у попередніх літах. Для цього є свої причини. В попередніх літах товариство нормально скликувало загальні збори, а в цьому році воно було розвязане і щойно по 8 місячних „хождіннях" від Анни до Каяфи вдалося реституувати товариство. І ця численна участь у загальних зборах Т-ва — це найкращий покажчик, це відповідь на ті переслідування та гнет, яким піддавалося учительське професійне товариство. Величезна чисельність зїзду це рівночасно й протест на всякі ворожі зусилля в тому напрямі, щоби українське учительство роєднати та вбити в ньому всяке почуття власної організації. Коли польська влада розвязала товариство, то учительство не заснуло, принцип організації в ньому не завмер, але навпаки. Стара управа розвязаного товариства діставала сотки писем та листів з домаганням не щадити коштів і заходів біля реституції давнього товариства, або заходів щодо заснування нового. Добровільноскладали вчителі поважні суми на поїздку делеґатів до Варшави і инші заходи для того, щоби Т-во реституувати.

Збори відкрив голова Т-ва Іван Стронський, управитель школи з Пикулович. Старенький поважний голова сказав між иншим: „Минув рік від останніх загальних зборів. Лиходіття, яке переживав наш народ, не минуло і Т-ва. Бо в місяць по останніх загальних зборах польська влада Т-во розвязала. Забрано всі книги, а льокаль опечатано. При розвязанню влада подала такі мотиви свого вчинку: Зїзд ухвалив резолюції політичного характеру, які далеко перейшли поза межі діяльности Т-ва, накреслені статутом. Зїзд утворив науково-педаґоґічну комісію, діяльність якої була спрямована до того, щоби створити в товаристві окреме товариство. Товариство звертало до українських учителів обіжники, в яких закликано їх, що би не повинувалися владі та не признавали польської мови і не приймали в тій мові писаних письм. Наслідки закриття були страшні, Перестав виходити орган т-ва „Учительське Слово", перестав функціонувати фонд допомоги для зльокавтаних торобок т-ва був загрожений. Доля майна була невідома. Управа уживала всіх заходів на те, щоби т-во реституувати. Щойно по 8-місячних заходах вдалося це осягнути 21. червня 1924 р. рескриптом міністерства т-во реституовано. 20-ліття істнування т-ва — цеж ювилей того т-ва. На жаль, завдяки вимконим обставинам цей зїзд не являється ювилейним. Ювилею тепер нам не обходити. Його відбудемо ми в иншій відповіднійшій хвилі, а нині займемося реальною роботою, звязаною з нашою установою".

До президії вибрано: Івана Стронського, Молчка Андрія та Іванишина Миколу. Генеральним секретарем вибрано Сенюту Івана, а його помішниками: Деркача Івана, Стасева Дмитра, Симо Михайла і Куриловича Данька. Після вибору президії голова п. Іван Стронський присвятив згадку помершим членам товариства. Згадку вшанували всі присутні повстанням з місць. Серед померших найшлися такі визначні члени учительської громади: 1. Василь Височанський, управитель школи у Висоцьку, турч. повіту, 2. Евгенія Гошовська, уч. в Нініві, 3. Текля Морозівна уч. в Новосілках пов. Рава Руська, 4. Михайло Завадович, упр. школи в Ремезівцях пов. Золочів, 5. Олександра Весоловська в Грушці пов. Товмач, 6. Лев Борачок, упр. школи у Старому Мізуни пов. Долина, 7. Вартоломей Фуртак з Тернопільщини, 8. Матковський Зиновій, упр. школи в Жукотині, пов. Коломия.

Принято слідуючий порядок нарад: 1. Вибір комісії матки. 2. Звіт з діяльностит-ва і касовий звіт за час від 8. липня 1923 до 28. липня 1923 р. і адміністраційний звіт — референт Андрій Зелений. 3. Звіт контрольної комісії, реф. Ветконтрольної комісії. 6. Кооперативний реферат, реф. п. Гавриїло. 7. Економічний стан та розвиток Краєвого Союзу і повітових учительських Спілок. 8. Внески.

До комісії матки вибрано: пп.: Посацького, Коваля Генрика і Шубертівну Щлію.

Крім цього вибрано комісію внесків. До неї ввійшли: Стелмах Денис, Бачинський Роман і Ясінчук Лев.

Зі звіту п. Андрія Зеленого про діяльність управи та зі звіту п. Великановича Дмитра від імени контрольної комісії вийшов на яву дуже невідрадний факт. Викрилося, що Т-во має 2.700 членів а з того на 700 членів: А вкладка невелика бо від 1. червня виносить лише 1 зол. місячно, а з того часу виносила вартість одної передвоєнної австрійської корони в польських марках.

А з вкладок т-во удержувало учительський орган „Учительське Слово" і повинно було сплатити довг, що тяжить на вчительському домі в сумі 1.000 американських долярів. Довг не сплачений до нині також тому, що кредитові інституції не хотіли приняти у свому часі сплати в здевалюованій польській валюті. Завдяки новим вальоризаційним законам польського сойму той довг тепер представляє саме вартість тисячі американських долярів. Та можнаби його в повні сплатити, колиби всі члени сплатили залеглі вкладки.

Безперечно, що епізод цей про невплачування вкладок свідомим своїх станових інтересів українським учительством кинув несимпатичну тінь на його загал. Цю аномалію одначе можна пояснити собі хіба тим, що т-во 8. місяців офіціяльно не істнувало. Та сподіємося, що тепер ця тінь щідковито спарадіжується, коли всі члени виконають свій обовязок супроти т-ва.

ВИХОВУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА СПІВВЛАСНИКІВ НАЙБІЛЬШОЇ СВОЄ-РІДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. ЗАПИШТЬ ЇХ ДО У. Н. СОЮЗА СЕЙЧАС.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Український Народе з рідної Землі в межах вільної Держави

Вашінґтона!

Не перший і не останний раз доходить до Вас голос розпуки, Вашого рідного брата, з старої Вашої прадідівської Землі! З землі, де вперше побачили Ви проміння сонця, де в колисці почули перший звук голосу співаючої Вам до сну старенької бабки, з пооранним мов та чорна ріллі лицем від важкої праці та нужди. Де вперше зачали Ви дізбонити невиразні еще звуки українського слова, мов цей ранній жайворонок чезні суми. Тому кричимо до Вас голосом розпуки, в обіймах страшного ворога, все що українцеві кому дороге своє принадного гроша. Та Ваша рідне слово, допоможіть нам, мала лепта робить у нас великі величезних сум. Довголітною війною край знищений зовсім. Без Вашої помочі так важкого тягару, ми неможемо унести.

І ми тривожне дрогобицького повіту приступаєм до будови дому „Рідної Школи" в Дрогобичі, в якім має поміститись ґімназія і семиклясова народня школа враз з робітнями.

Праця вже зачалась, та кожний найменший кавалок матеріялу коштує величезні суми польської валюти.

Ми знаємо, що і Вам не переливається від добра, що і у Вас не має за багато важко заробленого гроша. Та Ваша не дайте нам упасти в цій останній боротьбі.

Дрогобич, дня 18. марта, 1924.

ЗА ВИДІЛ КРУЖКА У. П. Т. в ДРОГОБИЧІ:

Др. Віктор Пацлавський, голова; **Осип Левицький,** секр.; **Др. Чапельський,** скарбник.

Дорогі Родиниці з дрогобицького повіту!

Отсим повідомляємо Вас, що до сеї цілі завязався в Нестер комітет, який обовязався працювати, і при всякій нагоді жертви збирати, так довго, поки не буде побудована Рідна Школа в Дрогобичи. Ми уже зібрали двіста десять долярів (тут в Честер) і дня 5-го червня вислалисьмо через Америкен Експрес Ко. на адресу скарбника, д-ра Чапельського в Дрогобичи. Сей Комітет звертаєсь тепер до Вас, Родиниці, до Вас Дорогі браття і сестри з дрогобицького повіту: поможіть побудувати Рідну Школу в Дрогобичи. Жертви як також і імена жертводавців просимо слати на адресу: John Bukailo, 2514 W. 2nd St., Chester, Pa., або впрост до головного скарбника, д-ра В. Чапельського в Дрогобичі.

ЗА КОМІТЕТ:

Іван Букайло, Дмитро Коваль, Григорій Стецій.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Дорогі Краяни і Краянки!

Ми постановили відновити і привести до ладу наш Дім Читальні Просвіти в Цапівцях!

Знаємо, що з цілого краю нашого пливуть до Вас просьби і витягаються руки о поміч, бо у нас велика біда!

І Ви такі добрі і шляхотні, що не замикаєте своєш щедрої руки перед нами, не забуваєте на свій старий край і своїх братів!

Кожде село наше, кожда церква, кожда майже інституція завдячує Вам, Дорогі Браття, своє істноване і свій розвиток.

Але не дивуйтеся, що ми Вам докучаємо, бо наш бідний край найбільше потерпів від війни, а до того у нас тепер велика нужда: всі наші продукта дуже тані, а всі вироби фабричні страшно дорогі, а крім того притисли нас тепер великі податки, так що ради не можемо самі дати.

Але серед тої нужди ми не закладаємо рук, ми відкладаємо послідний гріш ще на наші загально-народні справи.

Однак то всьо не вистарчає. Тому кличемо до Вас, Дорогі Браття і просимо щиро і горячо не відмовте і Ви своєї помочи в сім важнім ділі, скиньтеся по лепті, займіться збиранням жертв на відбудову Читальні Просвіти в Цапівцях, бо се жертва не для себе, а для свого народу, своєї будучности і нашої красшої долі!

Поможіть нам здвигнути дім, звідки спливало би світло на нас і на діти наші! — деби могли заспокоювати свої духові потреби мешканці села Цаповець!

Цапівці, дня 27/5, 1924

о. А. Наконечний,
Голова Чит. Просвіти.

По близші інформації пишіть на адресу: John Prymak, 196 Ave. York City.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1925.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж Американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати свое оголошенне до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що накład буде виносити 20.000 примірників. Ціна сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень та середна на окладинці по $35.00; Хто хотівби в своїм оголошенню помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку кліші; коли ні, то поносить кошт виготовленя такої кліші з фотографії то значить, що його оголошенне буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовленя з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находитися в редакції по день 15. серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

Фотографії братств і товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які суть при відділах У. Н. Союза (если який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не буде поміщуватись у календари), хотіли би аби їх фотографії були поміщені в календари на 1925 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 15 серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотографією чек або моні-ордер виписаний на імя „Свободи", на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покритте коштів виготовленя з фотографії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

"SVOBODA"
83 Grand St.; Jersey City, N. J.

АКЦІЯ НА МІЖНАРОД. ПОЛІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ З ПІД ПОЛЬЩІ.

„Український Прапор," подає що з доручення президента Української Національної Ради виїхав проф др. М Лозинський до Лондону, що навязати зносини з англійськими політичними кругами в справі західноукраїнських земель і їх визволення з під польської окупації Перед виїздом порозумівся також проф Лозинський з представниками білоруських і литовських організацій, які єднає з нами спільна ціль: скинення польського ярма. З Лондону поїде проф. Лозинський з тою самою цілю до Парижа.

На Збори Унії Товариств Ліґи Націй в Ліоні виїхали представники Зах. Укр. Тов. Ліґи Націй др. Р. Перфецький і А. Петрушевич.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

В Шкотляндії демонстровано силу морських филь під час розбиваня прибережної скали яка важила 700,000 фунтів, а яку посунено від берега на 15 миль в море? Чи Ви знаєте, що Мюред цигаретки суть роблені витворіями найвисшого сорта турецьких цигареток у світі? Міліони курців

ВИЙШЛА З ДРУКУ ВИЙШЛА З ДРУКУ
НОВА ТЕАТРАЛЬНА ШТУКА
МУЖИК ПАНОМ
КОМЕДІЯ В ПЯТИ ДІЯХ
(Переклад з данського М. Ценевенка).
ЦІНА — — —

РАБИ.

Дуже, дуже сумно в нас у землі Осьмомисла й Данила. Польща добирається вже до семої шкіри нашої. А цею семою шкірою, що без ньої вже нам не жити — наша рідна школа. Її хоче ворог нам забрати, щоби ра зна все покінчити з нами.

Дивуватися тут Ляхам нема чого. Їх шлях ясний: вони поставили собі завданням перемінити нашу країну в чисто польську землю й ідуть витрівало до цілі. Кольонізують наші землі Мазурами. Та цього за мало — треба й український народ переробити на Ляхів. А поки школа ще як так заносить українством це не піде. А їм спішно! Завтра вже може бути за пізно. Завтра можуть зайти події, які знищать раз на все великодержавні ляцькі мрії й Польща опиниться в етнографічних межах, а то й їх від заходу можуть сильно підкраїти. Не має иньшої ради, як ці етнографічні межі поширити на схід. І по здобуттю українських земель силою та хитрощами пускається Польща здобувати їх остаточно ще й „культурним" способом — винародовленням і насаджуванням польської культури. Не легка це робота, бо справжня польська культура, культура культура польських Мацьків дуже низька, куди низша як нашого найтемнійшого селянина. Коли говорити про висшу польську культуру, то буде це культура польських магнатів, що в значній части не Поляки з походження, а потомки цих Українців, Білорусів, Німців, що їх предки, для лакімства нещасного відступили від своєї віри й народности та перейшли на державну польську віру — латинську. Та магнати тепер навіть у реакційній Польщі тратять вплив і значіння. На їх місце приходять до влади в „відродженій Польщі сини їх окономів і гайдуків, що з ласки панської вийшли в люде. А в польського оконома, звісно, віра в цо? В йогож гарапник! Для нього в гарапнику вся сила й культура. Гарапник це наче друга душа. Сини цих окономів уже не окономують, вийшлиж із панської ласки в люди. Вони професори, доктори, старости, воєводи, міністри, — та від їхніх батьків перейшла в їх кров із окономською надутістю й віра в отой гарапник. Як їх батьки вірили, що тільки гарапником можна вдержати лад і порядок у господарстві, а „ама" в слухняности, так і вони, невідродні сини батьків вірять, що тільки насилям можна вдержати Українців у слухняности. Ну й, коли захочеться власти, уживають собі! Ніщо й дивного! Батьківська кров окономсько-гайдуцька обзивається в них. Вони владу так розуміють: „Польска од моржа до моржа", а в ній власть над хамами, що тепер називається „мейшосці народове" (звісно дух часу: треба назву змінити на поступовійшу.) має мати сейже таки традиційний гарапник, що правда теж під иньшим „культурним" видом. (Хоч і цього в первісному виді не цураються обожателі мідяних биків прим. по жандармських станицях і по ніком, не ненависть до нього, тюрмах). На ширшій арені це вже знущання над духовими змаганнями „мейшосці", над їх вірою, над їх національними почуваннями, над їх мовою, навіть над їх народнім імям. Це вже бачите „культурний" гарапник, ба! й назва культурна: замісць хам — мейшосці народове, хоч сі мейшосці на своїй території в подавляючій більшости. Ну й гарапник їх батьків добирався до шкіри хамів, а гарап синочків добірається до душі „мейшосці"! Значить поступ є-ж то була фізична сила, а тут „духова".

Таке воно! Та, як бачимо, дивного тут нема нічого. Диво є по противному боці! Колиж такий хам, що брав гарапники від окономів і гайдуків — або бунтувався, або тікав у степи, на Січ. У когож не ставало рішучости ні на одно ні на друге, ховав у глибині душі людську гідність і ненависть до оконома та старався лизанням рук власника гарапника ослабити болючі удари сим гарапником. Воно, правда, не помагало, а бодай дуже мало, та він хам вірив у силу покірного лизання рук. Примір мав гарний: і пан і оконом гладили собаку, коли лизала їм руки.

Та от минулася панщина, прийшла конституція. Не ця „трцецего мая", а справжня австрійська. Правда польські магнати, що мали вплив на цісарському дворі, при помочі своїх окономів та їх учених синів уміли й її викривити на своє кіопито. Та всеж таки й „куца" конституція збудила заголомшеного „хама" до нового життя. І він став простувати згорблену спину, а навіть ставати на ввесь зріст. Почав розуміти, що сила його в нацуці. І заповнилися середні й вищі школи спершу чужі німецькі й польські, а там і свої найшлися державні й приватні. От і дістав нарід своїх професорів, докторів, суддів, урядників — свою інтеліґенцію. Значить культурно здоганяв щасливіщих сусідів. Так би здавалося. Та ба, покійниця Австрія не на це закладала середні й вищі школи, щоб своїм народам ростити культуру, освіту ширити! Їй треба було добрих, а передусім вірних урядників. Для цеї мети була зладжена вся шкільна система, а передусім середне шкільництво. Австрійські народи, що вже вийшли були з дитячих пеленок і зівсім позбулися, або позбувалися останків рабських звичок — користали вповні з цих шкіл та хоч і заповняли урядничі кадри своїми людьми, то вміли в цих ц. к. урядників влити народні гордощі й розуміння народніх обовязків. Такий урядник виповняв совісно свої обовязки ц. к. урядника, але попри це вважав, щоби ця його служба не то не виходила на шкоду, а противно по можности як найбільшу користь рідному народови.

Нашіж сини й унуки цих батьків, що покірно приймали удари окономського гарапника, а за найбільшу хитрість уважали, коли вдалося їм підложити щось, щоб не дуже боліло те місце, де бють — вони їх сини й унуки мабуть із няньчиним молоком виссали отой жах перед окономським гарапником, а жах, жах і пошану раба. Він цей гарапник і їм свистав ще в уяві. І отой жах велів синам і внукам панщиняків, що попали в „пани", вгадувати кожню думку своїх зверхників, уважати на кожний кивок їх. А цими зверхниками були сини й унуки отсих окономів та гайдуків, що гарбували шкіру їхніх батьків та дідів. Якеж могло бути їхне бажання? А вжеж, — заспокоїти свої окономські інстинкти в трактуванні „хама", бо за такого вважав він і рівного собі студіями, а талантом здебільша й вищого від себе сина чи внука колишніх панщизняників. А він той син чув біль у душі, що ним налітує духова мірнота та таїв цей біль і обурення й на зверх, щоб приподобатися осміхався й удавав, що йому це мило.

Та життя не стоїть. Світова заверюха змінила світ, змінила й душу нашого народу, змінила її до коріння. Та не всіх. Змінила селянина, змінила міщанина — та не змінила інтеліґента, цього інтеліґента у урядника — а в нас на жаль иньших інтеліґентів так як би не було. Над інтеліґентом-урядником світова буря пройшла безслідно. Не вірите?! Не хочеться вірити! Та щож, життя, живі приміри говорять тяке! Я не буду вже говорити про урядників, що по бюрах при столиках пріють. Із них і до війни не мали ми пожитку. Дам примір із кругів, що їм поручене виховання цвіту нашого народу, молоді нашої.

Польща завдає нам удар за ударом. А ми боронимося — зойками й автономічними резолюціями... Польська шкільна кураторія є на „кресах" на це, щоби насаджувати польщину, а нищити українство. Спершу бралася обережно, боялася, що викличе загальну реакцію серед загалу вчителства української народности. Та вскорі пізнала, що може безкарно нищити все українське. Опору не буде! У потомків усе ще має силу примара окономського гарапника, навіть свист гарапника чує його вухо — і він чує жах і пошану до нього, таксамісінько, як колись батьки й діти панщизняники.

Доси все зрозуміле. Та тут зачинається диво!

Син панщизняника, що обробляє землю скрівавлену кровю панщизняних дідів і батьків, він це йсин позбувається вже цього жаху й покори перед окономським гарапником, а син і внук, що відстав від цьої ґімназійної виповнюваним приказу пана куратора Собінського. Із цілого круга середно-шкільних вчителів роздається тільки один одинокий мужеський голос проф. Михайла Галущинського, колишнього директора рогатинської української ґімназії, а тепер голови тов. „Просвіти" — а решта мовчить і слухає. Ба ні, не мовчить — робить докори проф. Галущинському, що мішає в шкільну політику. Виступ проти затії кураторії належить до політичних організацій, а не до лати собі ради з питьмі шкільництва — кажуть. Розуміємо вас, панове, вам краще було, щоб ніхто був не обзивався, тоді кождий із вас міг у тіні закутці сказати: „Я був би виступив проти цього розпорядку, але всі мовчать, то що я сам один вдію, потерплю тільки! А так кожен свідомий Українець тицьне вам: Галущинський! А якби так усі виступили були одностайне з проф. Галущинським, яке значіння, яку силу мавби тоді такий протест! Егеж, панове! Коби так був у вас бодай народний сором! Ви боялися ласку втратити в кураторії! Ласки в противника ви цим не виськали, бо він вас уважає тепер своїм „бидлом", з яким можна поводитися як панові сподобається. Тепер ваші пани з кураторії для вас мають тільки погорду, а пошану — пошану мають для зненавидженого вами дир. Галущинського. Гідний національної гордости виступ ваш будьте певні не приніс би вам був і матеріяльних втрат. На місяць два може й булиб вам дали примусові вакації, закрилиб може на той час школу. Хайби так. Та яка це велика моральна користь булаб, а й матеріяльна, бо перед одностайним вашим виступом противник бувби подався й не важивсяб уже виступати так нахабно. І рідний нарід і ввесь культурний світ пошану мавби був для вас. — А так, ви самі взяли себе поза скобки. То в державних школах, а в приватних! І там не добром пахне! Правда, в більшости шкіл урядують дальше в українській мові, але деякі вже виломалися з карности між ними на першому місці ґімн. Василіянок у Львові, яка одна з перших завела польське урядування. оКлишня наша гордість, рогатинська ґімназія під пресією загалу громадянства держиться покищо ще українського урядування, та управитель др. К. Білинський на власну руку завів уже печатку „з руською викладовою мовою", навіть проти думки декого з учительського збору.

Що боротьба проти засіхань куратора далаб добрі висліди, про це свідчить боротьба за народню школу в Городку під Львовом. Читачі „Свободи" певно вже про цю боротьбу знати-муть, та вона в нашому болоті такий гарний момент, що не шкодить коротко й тут повторити її на славу тамошнім учителям, громадянству й дітям. Школа У. П. Т. в Городку провадила дальше катальоґи, дневники й усе урядування по українськи й кураторія на внесення інспектора Уполька по великодних феріях замкнула школу. Та на домаганнє батьків учителі вчили дальше. Поліція приходила, домагалася замкнення школи. Учителі не слухали їх. Тоді одного дня поліція арештувала вчителів і всіх відвела на команду поліції. Один поліцай остався, щоб розігнати дітей. Поліцай старався наперед намовити дітей, щоби перелисалися до польської школи, та діти заявили рішучо, що ніколи до польської школи не ходити-муть. Тоді розлючений поліцай хотів їх силою розігнати та діти зідняли такий крик і оперлися так рішучо, що поліцай не мав літичних організацій, а не до лати собі ради з питьмі шкільництва — кажуть. Розуміємо вас, панове, вам краще було, щоб ніхто був не обзивався, тоді кождий із вас міг у тіні закутці сказати: „Я був би виступив проти цього розпорядку, але всі мовчать, то що я сам один вдію, потерплю тільки! А так кожен свідомий Українець тицьне вам: Галущинський! А якби так усі виступили були одностайне з проф. Галущинським, яке значіння, яку силу мавби тоді такий протест! Егеж, панове! Коби так був у вас бодай народний сором! Ви боялися ласку втратити в кураторії! Ласки в противника ви цим не виськали, бо він вас уважає тепер своїм „бидлом", з яким можна поводитися як панові сподобається. Тепер ваші пани з кураторії для вас мають тільки погорду, а пошану — пошану мають для зненавидженого вами дир. Галущинського. Гідний національної гордости виступ ваш будьте певні не приніс би вам був і матеріяльних втрат. На місяць два може й булиб вам дали примусові вакації, закрилиб може на той час школу. Хайби так. Та яка це велика моральна користь булаб, а й матеріяльна, бо перед одностайним вашим виступом противник бувби подався й не важивсяб уже виступати так нахабно. І рідний нарід і ввесь культурний світ пошану мавби був для вас. — А так, ви самі взяли себе поза скобки. То в державних школах, а в приватних! І там не добром пахне! Правда, в більшости шкіл урядують дальше в українській мові, але деякі вже виломалися з карности між ними на першому місці ґімн. Василіянок у Львові, яка одна з перших завела польське урядування. оКлишня наша гордість, рогатинська ґімназія під пресією загалу громадянства держиться покищо ще українського урядування, та управитель др. К. Білинський на власну руку завів уже печатку „з руською викладовою мовою", навіть проти думки декого з учительського збору.

Що боротьба проти засіхань куратора далаб добрі висліди, про це свідчить боротьба за народню школу в Городку під Львовом. Читачі „Свободи" певно вже про цю боротьбу знати-муть, та вона в нашому болоті такий гарний момент, що не шкодить коротко й тут повторити її на славу тамошнім учителям, громадянству й дітям. Школа У. П. Т. в Городку провадила дальше катальоґи, дневники й усе урядування по українськи й кураторія на внесення інспектора Уполька по великодних феріях замкнула школу. Та на домаганнє батьків учителі вчили дальше. Поліція приходила, домагалася замкнення школи. Учителі

Так Городок став живим приміром, як слід гідно боротися за рідну школу. А якби так всі. Хоч який дикий наш ворог, а мусів би схилити голову перед мужеською постановою вчительства.

На жаль так не є! У нашого вчительства (не в усіх, та в більшости) покутує дух раба й той жах перед окономським гарапником і що найгірше страх перед утратою посади.

Та тут іще не кінець лиха. Більше лихо в цьому, що вони ці спинопоклонні раби „виховують" молоде наше покоління. Яке це покоління вийде з під їх рук — можна собі уявити! Ба не треба й уявляти — маємо вже й наглядний доказ. Цеж їх вихованки — ці (понад тисяча їх, як хваляться Поляки), що зломили бойкот польських високих шкіл і вписалися на польські університети. Хто вони? Нові кандидати на поклонників окономського гарапника, на нових робів із кокардами на лобі, на „варшавське сміття" — як писав Шевченко.

Щасте, що народ, селянство наше вже визбувається отсього жаху, а намість нього будить у своїй груди гордість народню та віру в перемогу правди! А над вами, панове професори, він, цей народ перейде до дневного порядку, як переходить над цим перієм, що його виполює на своїх нивах. Буде каяття, та вороття не буде.

А. М. Л.

СТАВАЙТЕ ГОРОЖАНАМИ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Всі інформації подані в новій книжочці.

„ЯК СТАТИ ГОРОЖАНИНОМ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ"

Наклад „Свободи"

Ціна 30 центів.

ФАРМИ!

ФАРМА 300 акрів, 157 засіяних, 40 грубого ліса, ріка, великий сад, дім з 8 кімнат, всі уліщення, 8 инших будинків, 7 корів, 2 фармерска машинерія, трактор, авто, 26 коров, 14 яловок, бик 4 коні, стадо курий, 2 газелиові індежі; продаєсь по причині старости дешево. Ціна $12,500, готівкою $5,000.

Фарма 118 акрів, 76 засіяно, решта ліс і пасовисько, сад, дім з 10 кімнат, 6 инших будинків, 8 коров, 2 коні, 350 курий, 400 курчат, 4 яловки, фармерска машинерія. Ціна $4,000, готівкою $2,000. **FILANOWSKY, 103½ St. Marks Pl., New York City.**

ФАМАРМА, положена пів милі від великого міста, висока шкіл і театрів, 200 акрів, 125 акрів рівної орної землі решта трубний ліс і пасовисько, велика ріка на фарм, великий оловений сад, новий дім з 12 кімнат, вода і білі сиськи в домі, велика стодола, сайдо і много других забудовань, 23 коров, 2 бугаї, 3 яловки, 4 коні, 400 курий, 25 індиків, гуси, качки, два газелиові індежі, молотілка і всяка потрібна машинерія, молоко продається по 12 центів за кварту, доїлі $700 місяць. Ціна $17,000, готівкою $6,000, решта банковий морґеч.

Фарма 22 акри, сад, дім з 8 кімнат, стодола, курники, 2 корови, кінь, 50 курий, всі машини, близько міста. Ціна $3,200, готівкою $1,600. 50—

M. PISARKO,
116 E. 7th St., New York City

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спецціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
203 EAST 13th STREET
близько 3-ої Евн.
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.
Tel. Stuyvesant 4032

СПЕЦІЯЛІСТ
ХРОНІЧНИХ НЕДУГ
МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, молодих, нирок, пузиря, кишок і шкірних недуг, висмалення нервів, ревматизм, острі нервові і хрящеві недуги. Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. повол.

ТРИНАЯЦЯТКА.

Забобонні тільки й мають роботи, що скрізь шукають чого, що скріпляє ту їхню забобонність. Отже у звязку з виборами нового президента у Франції, деякі забобонні Французи дуже затрівожилися що ті вибори відбулися 13-го дня в місяці. Та мало того. Теперішний президент має бути 13-ий із черги президентом Франції. І ще до того Еріо отворив кабінет, зложений із 13 міністрів і представився на 13 сесії парляменту. На кожнім кроці 13. Не знати чи тільки чи вони буде щасливим чи нещасливе. Бо як ми писали свойого часу, що для Вільзона американського президента тринайцятка якраз принесла щастя.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ ПРИ БУДОВІ ЦЕРКВИ.

Дорогі Браття — Родимці!

Наше невеличке село задумало побудувати свою церков. Більшу часть матеріялу звезено, виготовлено плян і розпочалася робота. Люди хоч бідні оказали велику охоту, але в тяжкій дорожнечі, яка в нас панує показалося, що власними силаби діла не скінчимо.

У нас в селі половина латинників, мають свій костел і свого священика а нам до матерної церкви 5 кільометрів і тому богато наших ходить до польського костела, а там вже зроблять з ними що їм треба, особливо в теперішних часах.

Ми переконалися, що тільки своя церква пригоре і всіх слабодухів і так заховає наш бідний український нарід від загибели. Без своєї церкви пропаде поволи наш обряд відтак своя мова а з тим і свій нарід піде на службу захланних сусідів.

Тутейші латинники дуже не раді, що ми взялися до будови своєї церкви а тепер, коли побачили нашу нему, деякі вже голосно тіштаться, бо „Русини" мовляв „не втруть носа" зі своєю церквою.

Так тяжко пригноблені звертаємося до Вас, наші Родимці з рідного краю, поможіть нам бідним в тім святім ділі та не дайте знущатися ворога над нами.

Ласкаві датки просимо складати на руки нашого кравна Петра Лемішки а він частями буде висилати на руки комітету. Імена ласкавих жертводавців і квоту просимо записувати, щоби відтак в новій церкві могла правитися Служба Божа за наших добродіїв.

За комітет будови церкви:

о. Василь Степанина,
Петро Лемішка,
Андрій Лучка,

Лодина нова, 8. квітня 1924.

Дорогі Родимці з Лодини Нової! Як бачите з повищої просьби, яку я одержав з рідного села, наші люди просять о допомогу на будову церкви, яка нашому народови безперечно потрібна. Як вам відомо Ляшня нищить усі українські інституції, якіб вони не були, а навіть і на церкви напосілись. В старому краєви наш народ бореться з ворогом і добуває послідних, сил щоби не дати погубити свою народність. Там народ знищений війною і злиднями, а однак не упадає на дусі. Чи не годиться, щоб їм помогти?

Жертви прошу слати до місцевого комітету.

Петро Дворянин, голова,
Петро Лемішка, касієр.

Моя адреса: **Peter Lemiszka, 18. Jay St., Amsterdam, N. Y.**

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! ГАНОВЕР—РОН, ПА.!
Бр. Прнображення Спаса
вів. 29. Укр. Нар. Союза
устроює
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДЛЮ, 3. СЕРПНЯ, 1924.
в в парку на фармі Волф,
ASKAM, PA.
Початок о год. 3ній рано.
Всі члени того відділу мусять прибути під загрозою кари 2.00 доляри.
Запрашаєся всіх Розднимців місцевих і позамісцевих прибути на пікник.
ВСТУП ВІЛНИЙ.
За добру забаву ручить **Комітет.**
175-76

Кінець світа.

Батько: Ніс раз три риби. Мати всмажила. Але дві вечні сховала під столом під скатертю, а малу поклала на стіл. Синок бачив це все, але ніщо не говорив. Колиж засіли до стола, взяв рибку у руки, зігнувся і ніби говорить їй щось на вухо.

Батько: Щож це ти, синку, робиш?

Син: Питаюся риби, коли буде конець світа.

Батько: Щож вона відповіла тобі?

Син: Сказала: я ще маленька не можу знати. Але спитай тамтих двох, вони вже великі то будить знати!

—o—

Положився раз чоловік над рікою заснув. Снилося йому, що він помер. Надійшли допитуватися, де тут на ріці брід. На те їм ще заспаний чоловік:

— Як я ще жив, то брід був там вище, як онті дерева, та тепер не знаю, як воно по моїй смерти.

—o—

Щастя, що він сердитий.

Архітас, поганський мудрець умів так запанувати над собою, що в гніві ніщо не зробив, навіть цього до чого мав право. Раз розсердив його один із невільників. „Щастя твоє, що я сердитий, а то я сказавби вибити тебе добре!"

ЯК ВИГЛЯДАЄ СВОБОДА ЗБОРІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ?

—o—

В інтерпеляції посла С. Підгірського і тов. до міністра внутрішних справ говориться про постійні заборони з боку дирекції поліції у Львові на публичні віча Українців у шкільних справах і незаконне переслідуване української національности та українських інституцій у Львові.

„Львівська дирекція поліції відобрала останніми часами у української суспільности спроможність користуватись правами громадянського житя. Вона нехтує закони про віча з 1867 р., рішення польської конституції і гарантії міжнародних договорів про охорону національних меншостей. Народний Українців міста Львова заборонили на протязі року 12 разів віча, які мали на черзі дня виключно освітні справи. Зголошені у поліції реферати обмежувались до питань менше дражливих. Дня 30. марта ц. р. заборонено віче навіть на таку тему: Висота шкільних оплат і фонди на утримання українських шкіл у Львові.

„Всі заборони основує поліція на постанові § 6. закону про віча з 15. листопада 1867., подаючи як мотив „здогад", що віче мало би загрожувати публичному ладови та супокою. Ці „здогади" є наскрізь безосновні та незаконні. Важко уявити собі, щоби дискусія на теми чисто-культурні та шкільні могла скінчитись заворушенням. Ці-заборони безправні ще й тим, що влада має змогу, згідно з § 13. закону про збори розвязати віче своїм делеґатом, якщо на ньому трапились би події, що загрожували би публичному ладові. На кожний випадок, президія віча складена з поважних громадян, є запорукою, що вони, свідомі законів, беруть на себе відповідальність за лад. Отже і з цього становища заборони поліції є незаконні.

„Поліція не обмежується на самій заборонї, а за кождим разом опересує вхід до салі зборів сильним кордоном. Такі засоби мають на меті відстрашити властителів саль, щоби вони не давали своїх поміщень на збори. Поліція йде ще далі і користується погрозами властителям саль і товариствам, що їх позачиняє.

„Тільки у двох випадках поліція доручила організаторам зборів письменну резолюцію до на польській мові. Зрештою вона покликувала організаторів особисто до дирекції поліції і там устно повідомляла про заборону. А що організатори зборів не приймали візвань на польській мові, дирекція поліції казала привести їх на поліцію і там у бюрі держала їх кілька годин, і щойно тоді заборонила збори.

„Дирекція поліції розвязує навіть збори скликані зовсім законно на підставі §2., який дозволяє запрошувати обмежену скількість гостей. Так було дня 13. і 20. квітня у малій салі „Народнього Дому". Крім цього поліція у заборонї зборів користується грошевими карами. Так сталось з інсп. Іваном Ліщинським, якого засуджено на заплату 100 зол., дня 8. марта ц. р. і вдруге дня 21. мая за відмову прийняти поліційне повідомлення писане польською мовою.

„Дарма, що проти 6 наказів Дирекція поліції у Львові зголошено рекурс до воєвідства — воєвідство не змінило незаконних рішень поліції. Інтерпеляція в цій справі весена сенаторкою Левчанівською до міністра внутрішних справ залишилась без наслідків".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ у важній справі Анну Миколаїв замужну Бобрик, родом з Голозір, пов. Золочів, і Андрея Сай та Василя Лопик син Юрка з Голозір. Хтоби про них знав або вони самі прошу зголоситись до **JOHN LONIAK, 805 Monroe Ave., Toledo, O.** 174-75

ХТО БИ ЗНАВ де є Василь Давидів з села Середовищі, пов. Радехів, Гал., або що стаюся з ним, зволить ласкаво донести до Редакції Свободи. В теперішне має перебувати в Andover, N.Y. 172-77 **Адм. Свободи.**

УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВИРОБУ ГРАЮЧИХ КОЛИБАЧІВ ДЛЯ ДІТИЙ
потребує Українців до машин і поміч.ників до столярні. Робота чиста і легка. Першеньство для тих, що вступлять до Спілки. Рівнож потребуємо спроваджай сего виробу, дібрий заробок і добра нагода для Українців в тім ділі. 173-75
NEW JERSEY MUSICAL ROCKING CHAIR CO., Inc.,
24 Charlotte Ave., Jersey City, N. J.

ХТО ЖАРТУЄ, той не сумує, щож здоровше — певне що жарт. Хочте і Ви бути веселим, насміятися до волі? Пишіть по наш циркулярз а певне не заведеєсь. Маґічні карти, книжки про маґію, про женщину, маґічні кістки до гранння і т. п. Пишіть залучуючи 4 цнт. на відповідь до: **International Sales House, 184 E. 7th St., New York City.**

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія
Говорить по українськи
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найнадерніший електричні апарати.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
ДР. К. Д. БІЛИК
120 E. 34th ST., NEW YORK, N. Y.
Tel. Caledonia 9014
Недуги мужчин, женщин і дітий.
Урядові години: від 9. до 10. рано, від 5.30 до 7.30 вечером.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Одна з найчистійших атмосфер є в Альджірії в місті Діскра? Там є 264 погідних днів, так що на дощі або похмурі часи остає всего 100 днів? Чи Ви знаєте, що тютюн виконаний в Мореї-цигарецьких приходить з віддали 3000 миль і є найліпшим тютюном на Сході? Ви вдоволяєтеся зміною на турецький.

КАТАЛОГ
КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на підпержане своєї літератури, не жаліли часу на читанє книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не дивно отже, що й підносились висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли нашим, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівні отвартувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід в книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза. Товариства Братчики й Сестриця Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що замовлючи ці книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробити своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ.

- * Американець, веселий образ з життя народа зі спілами в 3-ох діях, Мст. Руда 15
- * Безнр, песа на 4-ри роздіи, В. Винниченка .. 25
- * Батраки, драма в 4-ох діях, малюнок з робітничого житя, переробив з російського Ф. А. Костенко 35
- * Безталанна, драма в 5-ох діях, Ів. Тобилевича 35
- * Бадудний син, образ з життя наших виселенців в Америці в 4-ох актах зі співами, Є. А. Лупика 20
- Бондарівна, драма в 4-ох діях, Ів. Тобилевича 25
- * Бурлаки, або На чужій коровай очей не порвеш, комедія в 1-ій дії, Велисовського
- † Будівничий Солснес, драма в трьох діях, нап. Г. Ібзен, переклав Мирослав Кашіб 35
- * Бурлака, драма в 5-ох діях, Івана Тобилевича 35
- * Бурлака (Чабан), драма в 5-ти діях, Івана Тобилевича (Карпенка Карого), з передмовою Василя Верниволі, брош. 35, опр. 50
- * Великий мовок, песа на 3 розділи, Б. Винниченка 25
- * Вечорниці, картини з життя козаків, Є. А. Лупика 5
- * Вечорниці, драма в 3-ох актах, Осипа Кожелянського, переклав П. Державин 30
- * Весна Пікітної або Помаранчевий цвіт, комедія з життя полтавських Українців в 3-ох діях зі співами і танцями, К. П. Мирославського 30
- * Виборонина, комедія в 1-ім акті, Є. Лупика 10
- * Вихрестка (Жидівська), драма в 5-ох діях зі співами і танцями, Козич-Українські 35
- † В долині сліз, драма в 4-ох діях, нап. Елисей Карпенко 30
- Власна дорога, Ярослава Мариченка 20
- * В новій темноті, комедія з життя наших виселенців в Америці, в 3-ох діях, Є. Лупика 25
- † В Тарасову ніч, драматична картина в одній дії, нап. Ґ. Ґ. Кобета, з портретом автора і з образками в тексті 20
- * Гей на Іван, гей на Купала, оперетка в 1-ій дії, Петра Федисева 15
- † Гаптар або пашук, драма в 4-ох діях, М. Л. Кропивницького 45
- Гостина св. Николая, драматична гра в 4-ох виходах, Є. Калитовського 20
- * Дай серцю волю, заведе в неволю, драма в 5-ох діях, М. Кропивницького 40
- Для доньки і жени фортка, комедія в 1-ій дії, Льоа Лотоньского 15
- † Дикар-шуткар, жарт в одній дії Моліера, брош. 20, опр. 30
- * Мазепа, історична драма в 5-ох діях, С. Кониського 35
- * Майська ніч, комедія в 3-ох діях, Т. Устенка-Гармаша (після М. Гоголя) 30
- * Мандрула, комедія в 1-ій дії зі співами і танцями, Я. Майданика 15
- * Марта Богуславка, побутово-історична драма в 5-ох одмінах, М. Старицького 50
- * Мати найимчка, драма в 4-ох діях, І. А. Тобоговного 25
- † Між двох сил, драма на 4 дії, В. Винниченка 50

Монольоги ч. 1 20
Монольоги ч. 2 20
Монольоги ч. 3 20

Мужики аристократи, народний образ в 2-ох діях, Г. Цеглинського 15
Мужик паном, комедія в пяти діях (переклад з дійського М. Ценесенка) 15

- На відпуст до Київа, комедія в 3-ох діях, П. Стеценка 30
- * Найимчка, драма в 5-ох діях, Ів. Тобилевича 35
- * На сіножаті, жарт на одну дію, Л. Яновської 30
- * На старости літ, образ з життя народа в 1-ій дії, І. Я. Лущка 10
- † „Настоящі", комедія в одній дії, Олекси Добківанчиця, з передмовою Василя Верниволі, брош. 20, опр. 30
- † Наталка Полтавка, українська опера в двох діях Івана Котляревського 25
- На тихі води, на ясні зорі, сценічний образ з життя народу в 4-ох діях, в 7-ох відслонах, В. Дежурицки 25
- Невольник, драма в 5-ох діях зі співами і танцями. Усценізував Карпенко Карий (Тобилевич) після поеми Т. Шевченка 35
- * Недоюдки, бувальщина в 3-ох діях, Ванченка-Писаньского 30

Не клени, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача 15

- * Нещасне кохання, драма в 5-ох діях, Манька 40
- * Ніч під Івана Купала, драма, в 5-ох діях зі співами і музикою, М. Старицького 50
- † Новобранець, комедія в двох діях Бернштерне Бернсона, брош. 20, опр. 30

Ой, не хули Грицю, та на вечерниці, народна драма зі співами в 5-ох діях, М. П. Старицького 50

- * Орися (В каламутній воді), малюнок з міщанського житя в 4-ох діях, А. Ф. Володського
- Ох! не люби двох!, оперета в 3-ох діях, А. І. Нагірняцького 25
- † Пан писар, штука в 3-ох актах. Написав Г. Г. 30
- † Пан Штукаревич або Онадія, який не бувало, сільські сцени на 2 дії зі співами, С. Е. Шпіґановича, з дійського 30
- * Панна штукарка, жарт на 3 дії, А. Ф. Володського 30

Пекло й рай, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача 15

- * Перший гораньки, фантастична картина в 8-ох діях, написав Лев Лопатинський (на основі казки Л. Толстого), і В сметани, оповідання, образ з життя народа в 1-ій дії 25
- * Пісня Жидівки або Чортове кубло, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, А. І. Козич-Українські 40
- * Пісня за правдиву, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, В. І. Казанівського 30
- † Повернувся із Сибіру, драма в 5-ох діях, Л. Ясновської 30
- † Поміж наші сини, драма з двох дій, нап. Бернштерне Бернсон, переклав А. Крушельницький 25
- * По ревізії, етюд у 1-ій дії, Марка Л. Кропивницького 10
- † По ревізії, етюд у 1-ій дії, М. Кропивницького, з пер. самом В. Верниволі, брош. 20, опр. 30
- * Повнились у Дурні, комедія-оперетка в 3-ох діях, М. Л. Кропивницького 35
- Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах, Р. Сурмача 15
- * Прометей, драматичний уривок, Й. В. Гетого (переклав М. Слабенський) 15
- * Простак або Хитрощі жінки перетрумарені, комедія в 1-ій дії, Василя Гогоя 20
- † Розлядце, драма в 4 актах, нап. Дмитро Николишин, брош. 40, опр. 55
- † Роман Великий, трагедія в пяти діях, Василя Пачовського 1.25
- † Сальоме, пьєса Оскара Уайльда, з портретом автора і з передмовою Б. Л. 60
- * Самоваль, картина з революційного житя на Україні в 2-ох діях, В. Шопінського 10
- Сватаня в бочці, комедія зі співами в 1-ім акті Сватаня на Гончарівці, оперета на 3 дії, Гр. Квітки-Основяненка 25
- Свекруха, комедія в 3-ох діях, Л. Лопатинського 25
- * Свекруха Євдоха, образок сценічний в 3. діях 20
- * Сватки, сценічний жарт на одну дію, Миколи Курбеби 15
- Соколоньки, комедія в 4-ох діях, Григорія Цілганського 30
- Страйк, сценічний образ з життя хліборобів в Галичині в 3-ох діях, Н. Струтинського 20
- † Так вам треба, іграшка в одній дії з музикою, танцями, співанками, Ю. Федьковича, брош. 20, опр. 30
- * Тарас Бульба під Дубном, драма в 4-ох діях, К. Ванченка-Писаньского 35
- Тато на заручинах, міщанська пригода в 1-ій дії, Григорія Григоріенка 15
- * Терновий вінок або Жертви царизма, драма в 4 дії, В. Сиротенка 30
- Трійка ґальтів, комедія в 5-ох діях зі співами і танцями, М. Нестроя 35
- Українське щастя, драма з сільського житя в 5-ох діях, Івана Франка 50
- † Фавст, трагедія, нап. Й. В. фон Ґете, з німецкої мови віршований переклад Д. Загула, з передмовою і з портретом автора та 12 ілюстраціями Ліцен-Маєра 1.25
- † Хазяїн, комедія в 4-ох діях Іван Тобилевича (Карпенка Карого), із передним словом і поясненнями проф. Г., брош. 40, опр. 55
- * Хаєсь, жарт з артистичного житя на одну дію, Ю. Яворенка 15
- * Хмара, в 5-ох діях, зі співами і танцями, А. Л. Суходольського 40
- Хто винен, драма в 3-ох діях, Остапа Леся 15
- † Цезар і Клеопатра, історія, в 5-ти актах, нап. Бернард Шов, пер. О. Пашук 35
- Циганка Ася або Хата за селом, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, нап. І. К. Галясевич, пер. Єроїм Калитовський 50
- Циганка красавиця, комедія в 3-ох актах, Гр. Г. Солодковича 25
- * Червона свитка, комедія в 4-ох діях, В. Дежицки 20
- * Щасливий край, жарт в 1-ій дії, Гр. Коваленка 15
- * Як вони женилися, жарт на одну дію, А. Волинського 25
- * Як кобаєа ти чарка, то й кобаєа ти, комедія в 1-ій дії, М. П. Старицького 15
- * Як вони роги виправляють, фрашка в 1 відслоні, Ю. Федьковича, брош. 20, опр. 30

КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

The Ukraine, by Bedwin Sands 1.50
Ukraine, the Land and its People, by Stephen Lenkavsky 4.75

ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ ОСВІДЧЕННЯ ГОРОЖАНСТВА.

A New English System For New American Citizens, Part 1 50
A New English System For New American Citizens, Part 2 75
Beginner's Book, Lady's Edition 60
Beginner's Book, Men's Edition 60

ПРАВИЛА ДЛЯ ЗАМОВЛЮЧИХ КНИЖОК. — Кождий замовлений книжки повинен написати виразно які хотять книжки, які фірму замовлюють і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий money-order. Адреса замовлючого мусить бути написана на найдокладнійше. Замовлені по малих місцевостях книжки йде висилається почтою, а по більших, де є почтові станції, посилається експресом. Замовлені книжки посилається почтою до вагу 10 фунтів, дальші по 10 фунтів, а по більшій, бо експресовою відповідною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАЙНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий money-order на ім'я, або на адресу з попискій адресі.

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

† РУССКАЯ БИБЛІОТЕКА.
Твори російських клясиків.

- Л. Н. Толстой, Анна Каренина, романъ въ восьми частяхъ, два тома, опр. 3.50
- Ѳ. М. Достоевскій, Братья Карамазовы, романъ въ четырехъ частяхъ съ эпилогомъ, два тома, опр. 3.50
- И. С. Тургеневъ, Отцы и дѣти, романъ въ XXVIII главахъ; Накануунѣ, романъ въ XXXV главахъ, опр. 1.75
- М. Е. Салтыковъ, Господа Головлевы, опр. .. 1.75
- И. А. Гончаровъ, Обломовъ, романъ въ четырехъ частяхъ, опр. 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Преступленіе и наказаніе, романъ въ шести частяхъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Дымъ, романъ въ XXVIII главахъ; Дворянское гнѣздо, романъ въ XLV главахъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ, Лишніе люди, очерки и разсказы, опр. 1.75
- Л. Н. Толстой, Война и миръ, романъ въ четырехъ томахъ 7.00
- И. С. Тургеневъ, Новь, романъ въ XXXVIII главахъ; Рудинъ, романъ въ XII главахъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
- Л. Н. Толстой, Такъ что же намъ дѣлать? О жизни, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ Житейская мелочь, очерки и разсказы, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Записки охотника, опр. 1.75
- Л. Н. Толстой, Царство Божіе внутри васъ, христіанство не какъ мистическое ученіе, а какъ новое жизнепониманіе, опр. 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Идіотъ, романъ въ четырехъ частяхъ, два тома, опр. 3.50
- Н. В. Гоголь, Похожденія Чичикова или Мертвыя души, поэма, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ, Степь, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Андрей Колосовъ, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ, Дуэль, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Затишье, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
- Н. В. Гоголь, Вечера на хуторѣ близъ Диканьки; Миргородъ, опр. 1.75
- Л. Н. Толстой, Дѣтство, Отрочество, Юность, повѣсти, опр. 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Бѣсы, романъ въ трехъ частяхъ, два тома, опр. 3.50
- А. П. Чеховъ, Черный монахъ, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ, Мужики, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Вешніе воды, повѣсти и разсказы, опр. 1.75
- В. М. Гаршинъ, Собраніе сочиненій, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Пуншъ и Бабурушъ, разсказы и стихотворенія, опр. 1.75
- А. П. Чеховъ, Драмы и комедіи, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Сцены и комедіи, опр. 1.75